

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobkyně: **RegioJet a.s., IČ: 283 33 187**, se sídlem Brno, náměstí Svobody 86/17, zastoupen JUDr. Ondřejem Doležalem, advokátem v Brně, Křížová 15, proti žalovanému: **Správa železniční dopravní cesty, státní organizace**, se sídlem Praha 1, Dlážděná 1003/7, zastoupena Prof. JUDr. Miroslavem Bělinou, CSc., advokátem v Praze 8, Pobřežní 370/4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele Správy železniční dopravní cesty, státní organizace, ze dne 2. 5. 2013, č. j. 17 955/2013-PRÁV,

T a k t o:

- I. **Rozhodnutí generálního ředitele Správy železniční dopravní cest, s. o., ze dne 2. 5. 2013, č. j. 17 955/2013-PRÁV a rozhodnutí Správy železniční dopravní cesty, s. o. ze dne 9. 4. 2013, č. j. 14474/2013-PRÁV, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalované se nařizuje poskytnout žalobkyni informaci požadovanou pod bodem 4, žádosti žalobkyně ze dne 2. 4. 2013.**
- III. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobkyně se včas podanou žalobou dne 10. 7. 2013 domáhala u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí generálního ředitele Správy železniční dopravní cesty, státní organizace, ze dne 2. 5. 2013, č. j. 17 955/2013-PRÁV, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Správy železniční dopravní cesty, státní organizace, ze dne 9. 4. 2013, č. j. 14 474/2013-PRÁV, o odmítnutí žádosti společnosti RegioJet a.s. o poskytnutí souboru informací členěného do pěti bodů, a to:

- 1) všechny přílohy a dodatky všech smluv o prodeji majetku či části podniku ze

- společnosti České dráhy, a.s., (dále jen ČD), na Správu železniční dopravní cesty, (dále jen „SŽDC“), v hodnotě nad 5 milionů Kč/smlouvu, a to zejména smluv týkajících se prodeje stavebních správ, převodu části podniku SDC a převodu majetku souvisejícího s převodem řízení provozu, zejména přílohy a dodatky specifikující předměty převodu;
- 2) veškeré smlouvy včetně příloh a dodatků týkající se outsourcování služeb ze SŽDC na ČD, zejména správy železniční dopravní cesty (údržby) a řízení provozu;
 - 3) veškeré smlouvy včetně příloh a dodatků, jimiž si SŽDC od ČD pronajímá prostory v budovách nádraží/výpraven;
 - 4) seznam výše uvedených smluv;
 - 5) seznam majetku ČD, který ČD dle informací v médiích nabízí SŽDC ke koupi (zejména se má jednat o pozemky pod kolejemi na nádražích a uzlových bodech)

Žalobkyně požádala písemně dne 2. 4. 2013 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, Správu železniční dopravní cesty o poskytnutí shora uvedených informací. Povinný subjekt rozhodnutím ze dne 9. 4. 2013 poskytnutí informací odmítl s tím, že informace požadované pod body 1) až 3) žádosti odmítá poskytnout z důvodu, že se jedná o obchodní tajemství a informace uvedené pod body 4) a 5) žádosti odmítá poskytnout z toho důvodu, že je nemá k dispozici. Žalobkyně podala proti odmítavému rozhodnutí odvolání, které bylo zamítnuto žalobou napadeným rozhodnutím generálního ředitele Správy železniční dopravní cesty.

Žalovaná rovněž v odvolacím řízení setrvala na důvodech uvedených v prvním stupni řízení. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 2. 5. 2013 uvedl, že příslušné informace, požadované v žádosti pod body 1 až 3 podle názoru SŽDC i ČD naplňují pojmové znaky obchodního tajemství a nelze je proto žadateli s ohledem na ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. poskytnout. Tento závěr obě organizace shodně odůvodňují tím, že požadované informace představují skutečnosti technické a obchodní povahy související s podniky (částmi podniků) ČD a SŽDC. Jedná se o informace, které mají pro obě organizace skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle SŽDC a ČD utajeny, a SŽDC odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje tím, že tyto údaje nezpřístupňuje třetím osobám.

Žalovaná uvedla, že si je samozřejmě vědoma, že ve smyslu zákona má postavení veřejné instituce. Současně však dle § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. není povinna poskytovat informace, pokud tato informace je obchodním tajemstvím a jako obchodní tajemství takové informace ochraňuje.

Pokud jde o neposkytnutí informací požadovaných pod bodem 4 žádosti, žalovaná uvedla, že si je vědoma povinnosti svou činnost, na níž vynakládá veřejné prostředky, dokumentovat a evidovat. Tvrdila, že v rámci SŽDC existuje centrální evidence smluv, ale SŽDC nemá k dispozici seznam konkrétních žadatelem požadovaných smluv. Pokud by SŽDC tento seznam vytvářela, jednalo by se o vytváření nových informací dle § 2 odst. 4 zákona a dle tohoto ustanovení zákona se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací, což je tento případ.

Pokud jde o neposkytnutí informací uvedených pod bodem 5 žádosti, žalovaná uvedla, že může pouze potvrdit, že celá záležitost týkající se převodu pozemků pod kolejemi na nádražích a uzlových bodech je teprve ve fázi jednání a hledá se řešení, které bude schůdné

pro všechny tři zúčastněné strany (ČD, SŽDC a stát zastoupený Ministerstvem dopravy). Žalovaná tvrdila, že tato transakce se připravuje, je informována pouze z médií, a že se neúčastní žádných jednání, a proto také nedisponuje žádnými materiály, které by mohla žadateli poskytnout.

Žalobkyně namítala porušení zákonnosti a domáhala se toho, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil k novému projednání a rozhodnutí s tím, že požadované informace mají být žalobkyni poskytnuty.

Žalobkyně namítala, že odkaz na ochranu obchodního tajemství j nedůvodný, a že ani nebylo posouzeno naplnění znaků obchodního tajemství ve vztahu ke každé jednotlivé skutečnosti obsažené ve smlouvě.

Žalobkyně namítala, že rozsah informací, které je nutno poskytnout v konkrétním případě podle § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., je dán rozsahem, který je nezbytný pro posouzení hospodárnosti využití veřejných prostředků. Dovolávala se v této souvislosti nálezu pléna Ústavního soudu Pl. ÚS 2/10.

Žalobkyně poukazovala na skutečnost, že žalovaná je státní organizace financovaná ze státního rozpočtu, a že tedy informací, u nichž převládá zájem na utajení nad veřejným zájmem na transparentnosti hospodaření této státní organizace na minimum.

Důvody pro odmítnutí informací ad 4) a 5) označila žalobkyně za účelové. Žalovaná jako organizace, jejíž činnost je financovaná ze státních prostředků a jež s těmito prostředky nakládá, má povinnost svoji činnost dostatečně dokumentovat. Měla by tedy v jakékoliv podobě vést seznam požadovaných smluv. Pokud žalovaná již vstoupila do jednání s ČD o prodeji a převodu pozemků, jak žalovaná potvrdila a jak bylo komunikováno v médiích, a navíc již existuje indikativní odhad převodní ceny (viz materiál „Převod nádraží z majetku ČD, a.s. do majetku státu s právem hospodařit pro SŽDC, s. o.“ připravený k projednání v poradě ekonomických ministrů, bod 5. Cena (str. 5), kde předběžný indikativní odhad ceny je stanoven na cca 6,5 miliardy Kč), musí existovat alespoň předběžný seznam majetku, jenž má být převeden.

Žalovaný nadřízený orgán ve svém vyjádření ze dne 14. 8. 2013 navrhnul žalobu zamítnout jako nedůvodnou, mj. poukazoval na to, že důkazní materiál „Převod nádraží z majetku ČD a.s. do majetku státu s právem hospodařit pro SŽDC s. o.“ k dispozici nemá, proto jej ani nemohl dle žádosti žalobci poskytnout

Městský soud v Praze ve věci nařídil jednání, které se konalo dne 3. 10. 2017, při němž účastníci řízení setrvali na svých původních stanoviscích.

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto rozsudkem ze dne 21. září 2016, č. j. 8 A 116/2013-43, napadené rozhodnutí zrušil.

Nicméně Nejvyšší správní soud vyhověl kasační stížnosti žalované rozsudkem ze dne 22. června 2017, č. j. 10 As 251/2016 – 75, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. září 2016, č. j. 8 A 116/2013-43, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Důvodnou byla shledána námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku pro nedostatek důvodů v části, v níž se Městský soud v Praze měl vyjádřit k bodu 5 žádosti (seznam majetku). Z přezkoumávaného rozsudku lze vyčíst, že požadované smlouvy pod body 1–3 nepovažuje soud za obchodní tajemství (resp. stěžovatelčina rozhodnutí neobsahují potřebnou argumentaci v tomto směru) a že stěžovatelka byla povinna disponovat také informací v bodě 4. Ačkoli je odůvodnění k bodům 1–3 v rozsudku poměrně stručné, NSS je v této části považuje za dostatečné. K bodu 5 žádosti však soud uvedl pouze ve třetím odstavci na straně 5 rozsudku, že společně s bodem 4 musí žalobním námitkám přisvědčit. Stěžovatelka ve vyjádření v žalobě vysvětlila, že seznam majetku mají nejspíš k dispozici ČD coby prodávající a ona sama nemá ještě v této fázi vyjednávání ani důvod ho mít. S tím se však městský soud nijak nevypořádal, a jeho rozhodnutí proto v této části trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

Námitka, podle níž by stěžovatelka vyhověním bodu 4 žádosti vytvářela nové informace, na které se povinnost poskytnout informaci nevztahuje (§ 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.), není důvodná. Ač stěžovatelka v době rozhodnutí o žádosti neměla vytvořen seznam požadovaných smluv, neznamenalo by jeho vypracování tvorbu nové informace. Jak sama stěžovatelka uvedla, vede si evidenci smluv, včetně těch, které požadoval žalobkyně. Jedná se tak o situaci, kdy požadované informace reálně existují a povinný subjekt je musí pouze vyhledat či shromáždit a žadateli poskytnout bez ohledu na rozsáhlost a pracnost jejich vyhledávání. Ve vztahu k bodu 4 žádosti však NSS shledal z úřední povinnosti, že řízení před městským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) a § 109 odst. 4 s. ř. s.]. Na rozdíl od bodů 1–3 žádosti, ohledně nichž stěžovatelka řádně nezdůvodnila, proč nelze informaci poskytnout, bylo odmítnutí vztahující se k bodu 4 žádosti zdůvodněno (tj. stěžovatelka nevede požadovaný seznam smluv a není povinna ho vytvářet). V této části tedy městskému soudu nic nebránilo věcně přezkoumat důvodnost odmítnutí žádosti, a také to udělal (poukázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 106/1999 Sb. a shledal, že stěžovatelka byla povinna vést seznam všech uzavřených smluv a také ho poskytnout). Pokud ale městský soud dospěl k závěru, že stěžovatelka v této části odmítla poskytnout informaci, ač ji poskytnout měla, nebylo namístě zrušit napadené rozhodnutí a vrátit věc stěžovateli k dalšímu řízení jako celek. Ve vztahu k bodu 4 bylo odmítnutí žádosti dostatečně zdůvodněno, a v této části tedy netrpělo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, ale bylo věcně (hmotněprávně) nesprávné. Městský soud proto měl v této části zrušit nejen rozhodnutí generálního ředitele SŽDC, ale i rozhodnutí vydané v prvním stupni a měl stěžovateli nařídit, aby žalobci poskytl informaci požadovanou pod bodem 4 žádosti (srov. rozhodnutí rozšířeného senátu NSS publikované pod č. 3155/2015 Sb. NSS, bod 122).

Podle bodu 122 rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2014, č. j. 8 As 55/2012-62: „Krajský soud však pochybil, a v tomto ohledu je kasační stížnost důvodná, pokud toliko zrušil rozhodnutí stěžovatele. Podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu *(při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace*

poskytnout. Jak je ze samotného znění druhé věty citovaného ustanovení zřejmé, v případech, na které tato věta dopadá, má krajský soud vedle pravomoci zrušit rozhodnutí o odvolání také pravomoc (a tedy i povinnost pravomoc uplatnit, jsou-li splněny zákonné podmínky) naříditi povinnému subjektu poskytnutí informací. Smysl a účel uvedeného ustanovení je zřejmý – zabránit „ping-pongu“ mezi povinným subjektem resp. odvolacím orgánem na straně jedné a správními soudy na straně druhé a zajistit, že prostřednictvím soudní ochrany bude rychle a účinně dosaženo poskytnutí informace v případech, kdy poskytnuta být má, avšak povinný subjekt ani odvolací orgán tak neučinily. Krajský soud má při postupu podle § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím nejen postavení orgánu kasačního, nýbrž i postavení orgánu nalézajícího hmotné právo. Je tedy na něm, aby ověřil, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav, a pokud ne, aby jej v potřebné míře zjistil, a poté aby posoudil, zda existují důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li takové důvody, je povinen povinnému subjektu naříditi požadované informace poskytnout. Krajský soud však na svoji nalézací pravomoc rezignoval a omezil se v rozporu se zákonem pouze na uplatnění pravomoci kasační, a to aniž by v odůvodnění svého rozsudku vysvětlil, proč část své zákonem stanovené pravomoci neuplatnil. Tím zatížil řízení před soudem vadou, která měla vliv na zákonnost jeho rozsudku.“

V inkriminované věci je nesporné, že žalovaný subjekt Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, je povinným subjektem podle zákona č. 106/1999 Sb. – viz též nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 686/02: „Definiční znaky pojmu veřejná instituce hospodařící s veřejnými prostředky lze pak vymezit a contrario k pojmům státního orgánu, orgánu územní samosprávy a veřejnoprávní korporace. Z množiny veřejnoprávních subjektů za takové pak nutno považovat veřejný ústav a veřejný podnik, veřejné fondy a veřejné nadace. Jejich společnými znaky jsou veřejný účel, zřizování státem, kreování jejich orgánů státem, jakož i státní dohled nad jejich činností“.

Na uvedeném závěru nemění nic ani žalovaným správním orgánem při jednání namítaný nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1146/16, jímž bylo judikováno:

I. Rozhodnutí soudu, kterým byla fyzické nebo právnické osobě uložena povinnost rozhodnout ve věci žádosti o poskytnutí informace (nebo kterým jí byla tato věc vrácena k dalšímu řízení) z důvodu, že bylo shledáno její postavení coby povinného subjektu podle § 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, se dotýká – pokud jde o samotnou existenci této povinnosti – jejich základních práv a svobod.

II. Ústavní stížnost fyzické nebo právnické osoby proti rozsudku Nejvyššího správního soudu, kterým byl potvrzen rozsudek správního soudu, jímž jí byla uložena povinnost rozhodnout jako povinný subjekt ve věci žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, je přípustná (§ 75 odst. 1 a contrario zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

III. Rozšířením výčtu povinných subjektů podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, o veřejnou instituci byl tento zákon doplněn o neurčitý pojem, jehož smyslem je umožnit, aby se povinnost poskytovat informace vztahovala na co nejširší okruh veřejnoprávních subjektů, a to bez ohledu na jejich právní formu, nebo to, zda je jimi vykonávána veřejná správa vrchnostenským nebo nevvrchnostenským způsobem. Samotnou povinnost těchto subjektů poskytovat informace lze ostatně vyvodit již z práva na informace podle čl. 17 odst. 1 a 5 Listiny základních práv a svobod. Tento pojem naopak nelze vztáhnout na subjekty soukromého práva. Je totiž natolik neurčitý, že žádný z těchto subjektů nemůže ze zákona o

svobodném přístupu k informacím zjistit, zda má postavení povinného subjektu. Přiznání postavení veřejné instituce některé z osob soukromého práva by tak znamenalo uložení povinnosti v rozporu s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

V citovaném nálezu odlišil Ústavní soud od obchodní společnosti státní podnik, který je veřejnou institucí a tedy povinným subjektem v bodě 60 Ústavní soud uvedl, že *státní podnik byl zřízen státem a od vůle státu se odvíjí i jeho orgány nebo alespoň jejich převažující část. Jeho ředitel je jmenován ministrem nebo vládou a dozorčí rada je ze dvou třetin jmenována zakladatelem a z jedné třetiny volena zaměstnanci. Státní podnik podléhá v mnoha směrech kontrole prováděné státem (je nad ním vykonáván dohled) a byl založen "k uspokojování významných celospolečenských, strategických nebo veřejně prospěšných zájmů" (§ 3 odst. 2 zákona o státním podniku), spočívajících v provozování mezinárodního veřejného civilního letiště. Kromě toho lze jeho veřejný účel spatřovat v "zajišťování potřeb státu" [§ 15 písm. h) zákona o státním podniku] a v jistém smyslu též v "hospodaření s majetkem státu" (§ 2 odst. 2 zákona o státním podniku). Takto vymezený veřejný účel je přitom nejen formálně deklarován, ale je i materiálně naplňován (nález sp. zn. I. ÚS 260/06).*

Žalovaný správní orgán Správa železniční dopravní cesty je státní organizací, je tedy nesporné, že ji nelze zařadit do stejné kategorie jako obchodní společnost, nýbrž je nutno ji řadit do kategorie stejné jako státní podnik. Splňuje totiž předpoklady být veřejnou institucí, a tudíž i povinným subjektem ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. vymezené v bodech 60 a 61 citovaného nálezu Ústavního soudu.

Podle § 9 zákona č. 106/1999 Sb. pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím6), povinný subjekt ji neposkytne (odst. 1). Při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství (odst. 2).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. února 2004, č. j. 6 A 136/2002 – 35, jestliže negativní rozhodnutí správního orgánu o žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. je opřeno o ochranu obchodního tajemství (§ 9 odst. 1 tohoto zákona), avšak soud ze správního spisu zjistí, že v době rozhodování správního orgánu ve spisu nebylo nic svědčící o tom, že by podnikatel požadovanou informaci označil za obchodní tajemství ve smyslu § 17 obchodního zákoníku, pak soud takové správní rozhodnutí zruší podle § 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. prosince 2004, č. j. 7 A 118/2002 – 37:

I. Z hlediska § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. musí být určitá skutečnost za obchodní tajemství výslovně označena již před doručením žádosti o poskytnutí informace.

II. V souladu s § 9 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. nelze z důvodu ochrany obchodního tajemství odepřít poskytnutí informace o ceně, která bude hrazena z veřejných rozpočtů. Používání veřejných prostředků přitom zahrnuje nejen přímé výdaje, ale i prominutí plateb, které by jinak byly příjmem těchto rozpočtů. Smyslem tohoto ustanovení je umožnit veřejnou kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky. Jelikož samotná informace o ceně nevypovídá o způsobu hospodaření, je nutné společně s ní vždy poskytnout alespoň rámcovou informaci o předmětu plnění, za něž se cena poskytuje, a to v rozsahu nezbytném pro posouzení hospodárnosti využití veřejných prostředků.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. června 2016, č. j. 6 As 234/2015 – 46, povinný subjekt se nemůže zbavit povinnosti vytvořit nové informace a poskytnout je s odkazem na to, že tyto informace není povinen mít, jestliže by vytvořením takových informací pouze napravoval své dřívější pochybení.

V souladu s citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu přistoupil Městský soud v Praze k vypořádání žalobních námitek.

Ze správního spisu zjistil, že jsou v něm založeny pouze dva dokumenty, a to Pokyn generálního ředitele SŽDC č. 14/2013 „Pokyn k přípravě a realizaci převodu nádražních budov od akciové společnosti České dráhy na státní organizaci Správa železniční dopravní cesty“ a „Výnos č. 3 k Řádu SŽDC č. 2 R2“. Žádný z těchto dokumentů není označen jako obchodní tajemství.

Pokud jde o konkrétní dokumenty, kterých se žalobkyně na základě své žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb. domáhal, a které žalovaná označil jako obchodní tajemství, jde o:

- 1) všechny přílohy a dodatky všech smluv o prodeji majetku či části podniku ze společnosti České dráhy, a.s., (dále jen ČD), na Správu železniční dopravní cesty, (dále jen „SŽDC“), v hodnotě nad 5 milionů Kč/smlouvu, a to zejména smluv týkajících se prodeje stavebních správ, převodu části podniku SDC a převodu majetku souvisejícího s převodem řízení provozu, zejména přílohy a dodatky specifikující předměty převodu;
- 2) veškeré smlouvy včetně příloh a dodatků týkající se outsourcování služeb ze SŽDC na ČD, zejména správy železniční dopravní cesty (údržby) a řízení provozu;
- 3) veškeré smlouvy včetně příloh a dodatků, jimiž si SŽDC od ČD pronajímá prostory v budovách nádraží/výpraven;

Nicméně Městský soud v Praze ze správního spisu zjistil, že v době rozhodování povinného subjektu ve spisu nebylo nic svědčící o tom, že by požadované informace byly označeny za obchodní tajemství ve smyslu § 17 obchodního zákoníku. Žalovaná ve svém vyjádření tvrdila, že vůle utajovat informace v uzavřených smlouvách obsažené vyplývá i ze smluvního ustanovení obsaženého ve smlouvách s názvem „Důvěrné informace“, kde je uvedeno, že kupující ani prodávající nepředají ani nesdělí žádné osobě pro jakýkoli účel žádné dokumenty, data, materiály či informace týkající se podmínek těchto smluv a dále jakékoli informace předané nebo poskytnuté mezi smluvní i stranami a jejich poradci v souvislosti s nimi nebo hodnocením, projednáváním a či uskutečňování transakce předvídané těmito smlouvami (dále jen důvěrné informace), ani tyto důvěrné informace nepoužijí či nevyužijí, vyjma obdrží-li k tomu předchozí písemný souhlas druhé smluvní strany. S tímto tvrzením však soud nemohl souhlasit. Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, je povinným subjektem ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., který hospodaří s veřejnými prostředky. Existuje tedy veřejný zájem na zajištění transparentnosti hospodaření SŽDC a na zefektivnění fungování stávajících poskytovatelů služeb v této oblasti.

Pokud žalobkyně brojila proti závěrům žalované, že informace požadované pod bodem 4) seznam výše uvedených smluv, že v rámci SŽDC sice existuje centrální evidence smluv, nicméně SŽDC nemá k dispozici seznam konkrétních žadatelem požadovaných smluv, a že ohledně převodu majetku nemá informace, musel soud rovněž této námitce

přisvědčit. Žalobkyně požadovala poskytnutí informace, která je podle jeho názoru nezbytná pro kontrolu efektivnosti nakládání s veřejnými prostředky.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. února 2012, č. j. 1 As 141/2011 – 67, konstatoval, že „prvotním předpokladem pro odmítnutí žádosti o informace s tím, že by šlo o vytvoření nových informací, je logicky skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru dosud nedisponuje. Dalším důležitým předpokladem je to, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat.“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. listopadu 2013, č. j. 8 As 9/2013 – 30, který vycházel z prve citovaného judikátu, se uvádí, že „první podmínku, že povinný subjekt nemá požadované informace, je třeba posoudit v souvislosti s druhou podmínkou, zda povinný subjekt má povinnost tyto informace mít. S ohledem na tzv. negativní důkazní teorii totiž nelze prokázat negativní skutečnost, tedy že informace požadované stěžovatelem neexistují.“

S ohledem na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu a skutečnost, že žalovaný povinný subjekt je státní organizace, je nutno konstatovat, že v inkriminované věci nelze uzavřít s tím, že povinný subjekt není povinen požadovanými informacemi disponovat.

Městský soud v Praze poukazuje dále na Důvodovou zprávu k zákonu č. 61/2006 Sb., jímž byl s účinností ode dne 23. 3. 2006 novelizován zákon č. 106/1999 Sb., v níž se uvádí „povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona - zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání - k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou. Naopak, pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval a má tedy informace k dispozici, je povinen ji poskytnout. Podobně nebrání toto ustanovení vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů.“

Podle názoru soudu povinný subjekt má povinnost předmětnými informacemi uvedenými pod bodem 4) disponovat, tj. vést seznam všech uzavřených smluv. Požadované smlouvy nelze považovat za obchodní tajemství, neboť nesplňují znaky obchodního tajemství dle § 17 obchodního zákoníku, nelze označit za obchodní tajemství paušálně jako celek, aniž by bylo zkoumáno faktické naplnění znaků obchodního tajemství ve vztahu ke každé skutečnosti či informaci ve smlouvě obsažené.

Městský soud v Praze dále v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 251/2016-75 znovu vypořádal žalobní námitku směřující proti odmítnutí poskytnout informace požadované pod bodem 5) původní žádosti.

V bodě 5) žalobkyně žádala seznam majetku ČD, který ČD dle informací v médiích nabízí SŽDC ke koupi (zejména se má jednat o pozemky pod kolejiemi na nádražích a uzlových bodech), tedy majetku Českých drah, o jejichž převodu z Českých drah na Správu železniční dopravní cesty tyto entity jednají, jak bylo publikováno v médiích a jak žalovaná správní orgán mj. potvrdil ve svém rozhodnutí ze dne 20. 2. 2013. Zejména se má jednat o

pozemky pod kolejemi na nádražích a uzlových bodech, ať již existuje v jakékoliv podobě. O bodu 5) žádosti bylo rozhodnuto ředitelem Správy železniční dopravní cesty tak, že generální ředitel může pouze potvrdit, že celá záležitost týkající se převodu pozemků pod kolejemi na nádražích a uzlových bodech je teprve ve fázi jednání a hledá se řešení, které bude schůdné pro všechny tři zúčastněné strany, tedy České dráhy, Správu železniční dopravní cesty a stát Ministerstvo dopravy. O tom, že tato transakce se připravuje, je Správa železniční dopravní cesty informována pouze z médií, neúčastní se žádných jednání, a proto také nedisponuje žádnými materiály, které by mohla žadateli poskytnout. Tuto odpověď považuje soud za dostatečné a dostatečně srozumitelné vyřízení žádosti o informace, když je z tohoto vyřízení zřejmé, že žalovaný správní orgán takovým seznamem majetku Českých drah nedisponuje, a že tato věc je ve fázi jednání a o přípravě této transakce je informován pouze z médií.

Žalobkyně vůči tomuto vyřízení vznesla námitky, konkrétně pod bodem III žaloby v závěru, kde uvádí, že jde o účelovou argumentaci neexistencí vyžádaných informací, že toto vysvětlení se jeví jako velmi nepravděpodobné, zejména s ohledem na skutečnost, že probíhají jednání o prodeji a současně, že je nepravděpodobné, že by neexistoval žádný ani předběžný seznam majetku, jehož převod je zvažován, ale byla by již známá indikativní cena apod.

Městský soud v Praze má za to, že tento žalobní bod je dílem spekulativní, neboť žalobkyně se jenom domnívá, že by Správa železniční dopravní cesty takovými informacemi k datu podání žádosti o informace dne 2. 4. 2013 měla disponovat, ale zejména podle názoru soudu tato žalobní námitka opomíjí skutečnost, že se mělo jednat o majetek, který měl být převáděn ze společnosti České dráhy a.s. na Správu železniční dopravní cesty, s. o., takže tím, kdo by v inkriminované době disponoval seznamem takového majetku, by měl být v první řadě převodce, tedy subjekt, z něhož by měl být tento majetek převeden, tj. České dráhy, nikoliv Správa železniční dopravní cesty.

Nepochybně by v procesu jednání byla Správa železniční dopravní cesty seznámena s tím, jaký majetek jí je nabízen, ale o těchto jednáních ke dni podání žádosti o informace nebylo zřejmé, že by již probíhala, a že by tedy Správa železniční dopravní cesty byla o tomto majetku vyrozuměna.

Pokud jde o žádost o informace pod bodem 5) má tedy soud má za to, že žalovaný správní orgán dostatečně srozumitelně vysvětlil, proč tyto informace odmítá poskytnout, tedy s odůvodněním, že jimi nedisponuje. Podle názoru soudu toto vysvětlení, byť je v napadeném rozhodnutí stručné, je dostatečné a srozumitelné a námitka vznesená v žalobě vůči tomuto vyřízení je dílem spekulativní, neboť žalobkyně uvažuje o tom, co by podle jejího názoru žalovaná Správa železniční dopravní cesty mohla či nemohla vědět, a dílem nesprávná, neboť opomíjí skutečnost, že seznam onoho majetku, jenž by měl být převeden, primárně byl v tu dobu v rukách převodce, tj. společnosti České dráhy a.s., což je subjekt odlišný od žalovaného správního orgánu.

Městský soud v Praze byl při svém rozhodování v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem (§ 110 odst. 3 soudního řádu správního), a proto musel zrušit napadené rozhodnutí generálního ředitele Správy železniční dopravní cesty,

státní organizace, ze dne 2. 5. 2013, č. j. 17 955/2013-PRÁV, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, podle § 78 odst. 1 a § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního, neboť napadené rozhodnutí je zčásti nezákonné a zčásti nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Věc vrátil žalované Správě železniční dopravní cesty s. o. věc k dalšímu řízení a současně jí jako povinnému subjektu nařídil podle ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. poskytnout žalobkyni informaci požadovanou pod bodem 4) žádosti ze dne 2. 4. 2013, a ohledně informací pod body 1) až 3) znovu rozhodnout. Podle ustanovení § 78 odst. 5 soudního řádu správního právním názorem, kterým vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaný správní orgán vázán.

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení soud opřel o ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně měl ve věci plný úspěch. Výši náhrady potom určil podle vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), a to tak, že 3.000 Kč činily náklady na uhrazení soudního poplatku z žaloby, dále náklady právního zastoupení za dva úkony právní pomoci podle § 9 odst. 3 a 3.100 Kč, tj. převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby, a 2x režijní paušál podle § 13 odst. 3 a 300 Kč, tedy celkem 11.228 Kč, včetně DPH ve výši 21%.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. října 2017

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: J. V.